

נוהל פינוי פולשים ממקרקעין פרטיים ("צו שימוש מפריע")

1. הגדרות:

- א. מקרקעין פרטיים- מקרקעין שאינם אדמות ונכסי מדינה כהגדרתם בצו בדבר מינויים וסמכויות לפי חוק השמירה על אדמות ונכסי המדינה (יהודה והשומרון) (מס' 1006), התשמ"ב- 1982 או מקרקעין שהממונה אינו תובע עליהם בעלות.
 - ב. שימוש במקרקעין פרטיים- לרבות תפיסת החזקה במקרקעין, הצבת מיטלטלין, גידור, נטיעות עצים, עיבוד המקרקעין, הפרעה לעיבוד על ידי אדם אחר, עבודות חפירה וחישוף במקרקעין, רעיית בעלי חיים, בין במעשה חד פעמי ובין במעשה נמשך.
 - ג. שימוש מפריע במקרקעין פרטיים- שימוש במקרקעין פרטיים ללא זכות בדיון.
 - ד. הממונה- ראש המנהל האזרחי.
 - ה. הצו- הצו בדבר מקרקעין (שימוש מפריע במקרקעין פרטיים) (יהודה והשומרון) (מס' 1586), התשס"ז- 2007.
 - ו. רשות פיקוח מוסמכת - פקח ביחידה המרכזית לפיקוח של המנהל האזרחי, שנתמנה לכך ע"י הממונה.
- הסמכות לפקח על מקרקעין פרטיים, לדרוש הסבר ממי שחשוד כפולש לפי נוהל זה או לפנות פולשים נתונה לממונה ולבא כוחו בגזרות השונות, למשטרה ולפקח מטעם יחידת פיקוח הפועל בשם הממונה, ולהם בלבד. מי שאינו אחד מאלה, מוסמך לדווח על החשד לפלישה ולעדכן באשר להתפתחויות בנוגע אליה.

2. מטרת הנוהל:

- א. נוהל זה נועד להסדיר את הפיקוח והשמירה על מקרקעין פרטיים, שאינם אדמות ונכסי מדינה, במטרה לשמור על הסדר הציבורי והביטחון באזור.

3. רקע:

- א. נוהל זה נכתב לאור הצו בדבר מקרקעין (שימוש מפריע במקרקעין פרטיים) (יהודה והשומרון) (מס' 1586), התשס"ז- 2007.

- ב. אין בנוהל זה כדי לגרוע מסמכויות רשויות צה"ל השונות בפועלן במסגרת סמכותן לפנות פולשים משטחים שנתפסו לצרכים צבאיים ומוחזקים ע"י צה"ל או משטחים שנסגרו לצרכי אימונים, ומכל סמכות אחרת המסורה לכוחות הביטחון ולמשטרת ישראל.
- ג. יש להקפיד בביצוע הפקודה על מילוי כל הדרישות שבה. בפרט כל התנאים המוקדמים לפינוי פולשים ממקרקעין פרטיים וזאת כדי לייעל את הפעולה ולמנוע חריגות מסמכות ותקלות מיותרות.

4. השיטה:

- א. איתור חשד לשימוש מפריע במקרקעין פרטיים ודיווח מידי לממונה, לרמת"ק הגזרתי, לרת"ח תשתית, ליחידת הפיקוח וליועמ"ש איו"ש (הדיווח יכלול את תיחום שטח הפלישה, תיאור תכסית השטח, הפעולות החשודות כפלישה, הנוכחים בשטח, האם מעבדים או משנים תכסית בשטח ובאלו כלים, ומועד תחילת הפעולות, ככל שהדבר ידוע למדווח) בהתאם לנספח א'.
- ב. בירור של עובדות המקרה ע"י רכז פיקוח וקצין התשתיות של המת"ק הגזרתי, בהתאם להנחיות הממונה ו/או רת"ח תשתית.
- ג. מסירת "דרישה" מכוח הצו, לקבלת הסבר מהחשוד כפולש למקרקעין פרטיים, בהתאם לנספח ב'.
- ד. בחינת תצהיר התשובה שהוגש על ידי החשוד, אם הוגש, ומתן החלטה בכתב לגבי הפלישה, לכאורה (יכול הממונה לבצע שימוע על פי החלטתו בטרם מסירת התשובה).

5. בירור עובדות המקרה:

- א. עם קבלת הדיווח ביחס לחשד כאמור יברר רת"ח תשתית, בסיוע גורמי המנהא"ז ויועמ"ש איו"ש, את מעמד הקרקע.
- ב. הובהר בבדיקה כי המדובר בחשד לפלישה למקרקעין שנתפסו לצרכים צבאיים ומוחזקים בידי צה"ל או לשטחים שנסגרו לפי סעיף 90 לצו בדבר הוראות בטחון (יהודה ושומרון) (מס' 378), תש"ל-1970, ומשמשים כשטחי אימונים לצה"ל, או כאדמות מדינה או כאדמות סקר, הטיפול בפלישה יבוצע בדרכים המקובלות ע"י יחידת הפיקוח.

- ג. בהתאם להנחיות הממונה או רת"ח תשתית, פקח וקצין התשתיות של המת"ק הגזרתי יסיירו באתר הפלישה, ולאחר מכן יעבירו לממונה התייחסות מפורטת הנוגעת להיסטוריה של האיתור, למועד תחילת הפלישה, למעורבים בעניין, לאופי המדויק של הפלישה (אם מדובר בעיבוד – מה סוג העיבוד וכו'), מה מעורר את החשד כי השימוש הינו ללא זכות בדין, לשאלה האם ננקטו פעולות אכיפה אחרות ולכל מידע רלבנטי נוסף. ההתייחסות תימסר בזיכרון דברים הערוך לפי נספח א' לנוהל זה – הגדרת תא השטח תבוצע לאחר הסיור בשטח ובתיאום מלא למול רכז הפיקוח הגיזרתי.
- ד. מצא הממונה, לאחר שעין בזיכרון דברים שהוכן על ידי הפקח וקצין התשתיות, ולאחר שהתייעץ עם מדור מקרקעין ביועמ"ש איו"ש, כי המדובר בחשד לשימוש מפריע במקרקעין פרטיים וטרם חלפו חמש שנים ממועד תחילתו, יחתום על "דרישה" הערוכה לפי נספח ב' לנוהל זה, וינחה מת"ק הגזרתי, למסור את הדרישה.
- ה. בדרישה יידרש החשוד בפלישה להעביר תצהיר הנתמך במסמכים, המפרט מדוע אין לראות בשימוש במקרקעין הפרטיים משום שימוש שהוא מפריע, תוך 15 ימים ממסירת הדרישה.
- ו. קצין המת"ק ימסור את הדרישה, כאמור בסעיף 5 לעיל, באחת מהדרכים הבאות (בכל מקרה של ספק יש להתייעץ עם נציג היועמ"ש):
- 1) במסירה אישית לידי החשוד בפלישה, אם זהותו ידועה וניתן לאתרו.
 - 2) לידי עורך דינו של החשוד בפלישה, אם זהותו ידועה ופרטיו נמסרו במסגרת התכתבות קודמת, באמצעות היועמ"ש, בפקסימיליה או בדואר רשום.
 - 3) לידי ראש המועצה באותו מרחב והאחראי על הקרקעות בתחומה.
 - 4) בתלייה בשטח.
- ז. אם לא הוגש תצהיר תוך 15 ימים ממועד מסירת הדרישה תפונה הפלישה בהתאם להוראות הצו.
- ח. במידה והוגש תצהיר בתוך התקופה הקובעת, יחליט הממונה, לאחר התייעצות עם נציג היועמ"ש, האם יש בתצהיר משום הוכחה מספקת כי השימוש במקרקעין אינו שימוש מפריע. הממונה ייעזר בגיבוש עמדתו, במידת הצורך, בגורמי המנהל"ז ובמשטרת ישראל – מחוז ש"י. ההחלטה תינתן בטופס לפי נספח ג' לנוהל זה.
- ט. החלטת הממונה תימסר לבעל התצהיר, בהתאם לפרטים שניתנו בתצהיר.

- י. על החלטתו של הממונה לפיה אין בתצהיר משום הוכחה מספקת כי השימוש במקרקעין הפרטיים אינו שימוש מפריע, ניתן לערור לוועדת העררים הצבאית, בתוך 15 יום ממסירת ההחלטה.
- יא. במידה והחליט הממונה כי השימוש במקרקעין פרטיים אינו עולה לכדי שימוש מפריע, או שלא ניתן להפעיל את הצו ביחס לשימוש במקרקעין, ייתן את החלטתו בטופס לפי נספח ד' לנוהל זה.
- יב. בחלוף 15 יום ממועד מסירת ההחלטה, כאמור בסעיף 5.ט. יבדוק הממונה עם נציג היועמ"ש, האם הוגש ערר על ההחלטה, והאם ניתן צו ביניים במסגרתו של הערר.
- יג. לאחר שיינתן אישור נציג היועמ"ש כי אין הליכים משפטיים המעכבים את מימוש ההחלטה, יפעל הממונה לקבלת אישור הדרגים המוסמכים לסילוק הפלישה ולפינויה.

6. פלישה חוזרת:

- א. הופסק השימוש המפריע או פונה, לאחר נקיטה בהליכים לפי הצו, ולאחר מכן נשנה השימוש המפריע, וטרם חלפה שנה ממועד הפסקת השימוש או פינויו, יפעל הממונה להפסקת השימוש במקרקעין הפרטיים, ללא צורך בהליכים מקדמיים, אך לאחר התייעצות עם נציג היועמ"ש.

תרשים זרימה

נספח א'

צבא הגנה לישראל
צו בדבר מקרקעין (שימוש מפריע במקרקעין פרטיים) (יהודה והשומרון) (מס' 1586), התשס"ז-
2007

זיכרון דברים על חשד להסגת גבול למקרקעין פרטיים

1. ביום _____ בשעה _____ בהיותי בשטח _____, נ.צ.מ. _____, אשר למיטב ידיעתי הינו מקרקעין פרטיים,
 2. גיליתי כי _____ נמצא בשטח¹.
 - 3.
 4. פרטי התנהגותו ומעשיו של הנ"ל בשטח: _____
 5. תגובת האדם אליו מתייחס זיכרון דברים זה, ככל שניתנה: _____
 6. תיאור מלא אודות המקרקעין והפלישה אליהם².
 - 7.
 - 8.
 9. מצ"ב מפה, תמונות.
- שם הפקח/קצין התשתיות _____
- תאריך _____

1 פרטים מזהים (שם מלא, ת"ז, כתובת המגורים).
2 היסטוריה של האיתור, מועד תחילת הפלישה, ככל הידוע, מעורבים נוספים בעניין, האופי המדויק של הפלישה (אם מדובר בעיבוד – מה סוג העיבוד וכו'), מה מעורר את החשד כי השימוש הינו ללא זכות בדין, האם ננקטו פעולות אכיפה אחרות וכל מידע רלבנטי נוסף.

נספח ב'

צבא הגנה לישראל
צו בדבר מקרקעין (שימוש מפריע במקרקעין פרטיים) (יהודה והשומרון) (מס' 1586), התשס"ז-
2007

דרישה

לכבוד

א.ג.ג.,

1. בהתאם לסעיף 2(א) לצו בדבר מקרקעין (שימוש מפריע במקרקעין פרטיים) (יהודה והשומרון) (מס' 1586), התשס"ז- 2007 (להלן- "הצו") הנך נדרש בזה להגיש בפני הממונה לפי הצו, ראש תחום תשתית במינהל האזרחי, בתוך 15 יום ממועד מסירת דרישה זו, תצהיר הנתמך במסמכים, המפרט מדוע אין לראות בשימוש שנעשה על ידך במקרקעין, כמפורט להלן, משום שימוש מפריע במקרקעין פרטיים, כהגדרתו בצו.

2. מובא בזה לידיעתך, כי בהתאם לסעיף 2(ב) לצו, אם לא תגיש תצהיר כאמור, אהיה רשאי, בעצמי או באמצעות מי מטעמי, להפסיק את השימוש במקרקעין הפרטיים ולסלק כל דבר שיש בו כדי להוות שימוש מפריע במקרקעין.

3. להלן פירוט השימוש: _____.

4. להלן זיהוי המקרקעין: _____.

5. רצ"ב תצ"א עם סימון המקרקעין.

6. פרטים נוספים: _____.

תאריך

הממונה

מסירת הדרישה

דרכי מסירת הדרישה

הדרישה נמסרה על ידי _____
שם מוסר הדרישה תאריך

נספח ג'

צבא הגנה לישראל
צו בדבר מקרקעין (שימוש מפריע במקרקעין פרטיים) (יהודה והשומרון) (מס' 1586), התשס"ז-2007

החלטה

לכבוד

א.ג.ג.,

1. לאחר שעיינתי בתצהיר ובמסמכים שצורפו לו³, שהוגשו בפני בהתאם לסעיף 2(א) לצו בדבר מקרקעין (שימוש מפריע במקרקעין פרטיים) (יהודה והשומרון) (מס' 1586), התשס"ז-2007 (להלן - "הצו") בנוגע לשימוש במקרקעין פרטיים כמפורט להלן, החלטתי, מהנימוקים המפורטים להלן, כי אין בהם משום הוכחה מספקת כי השימוש במקרקעין הפרטיים איננו "שימוש מפריע במקרקעין פרטיים", כהגדרתו בצו.

2. הנך רשאי להגיש, תוך 15 יום ממועד מסירת החלטתי זו, ערר על החלטתי לוועדת העררים שהוקמה לפי הצו בדבר ועדות עררים (יהודה והשומרון) (מס' 172), התשכ"ח-1967.

3. מובא בזה לידיעתך כי בהתאם לסעיף 2(ג) לצו, בתום 15 ימים ממועד מסירת החלטתי זו, אהיה רשאי, בעצמי או באמצעות מי מטעמי, להפסיק את השימוש המפריע במקרקעין הפרטיים ולסלק כל דבר שיש בו כדי להוות שימוש מפריע במקרקעין.

4. להלן פרטי השימוש: _____

5. להלן זיהוי המקרקעין: _____

6. נימוקי ההחלטה, בתמצית: _____

7. _____

ת א ר י ך

ה מ מ ו נ ה

מסירת ההחלטה

דרכי מסירת ההחלטה _____

ההחלטה נמסרה על ידי _____
שם מוסר ההחלטה ת א ר י ך

³ אם לא צורפו מסמכים - יש למחוק מילים אלה.

נספח ד'

צבא הגנה לישראל
צו בדבר מקרקעין (שימוש מפריע במקרקעין פרטיים) (יהודה והשומרון) (מס' 1586), התשס"ז-
2007

הודעה

לכבוד

1. לאחר שעיינתי בתצהיר ובמסמכים שצורפו לו⁴ שהוגשו בפניי בהתאם לסעיף 2(א) לצו בדבר מקרקעין (שימוש מפריע במקרקעין פרטיים) (יהודה והשומרון) (מס' 1586), התשס"ז-2007 (להלן- "הצו") בנוגע לשימוש במקרקעין פרטיים כמפורט להלן, הנני להודיעך כי החלטתי שלא להמשיך בהליכים לפי הצו.

2. אין לראות בהודעה זו כאישור כלשהו לזכויות במקרקעין או לעשיית שימוש כלשהו בהם, או כוויתור על כל דרישה או חובה כלפיך, או על כל זכות של הממונה.

3. להלן פירוט השימוש: _____.

4. להלן זיהוי המקרקעין: _____.

ת א ר י ך

ה מ מ ו נ ה

מסירת ההודעה

דרכי מסירת ההודעה _____

ההודעה נמסרה על ידי _____
שם מוסר ההודעה ת א ר י ך

⁴ אם לא צורפו מסמכים- יש למחוק מילים אלה.